

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU ACREDITARE ȘI ATESTARE

AVIZUL

Comisiei specializate, create prin ordinul nr. 03-81 din 11 ianuarie 2013
al Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare pentru evaluarea
Institutului Patrimoniului Cultural al AȘM

Profilul: „**Etnii și relații interetnice în Republica Moldova**”
(anii 2007-2011)

Componența comisiei de evaluare pe profilul de cercetare:

1. **Cocârlă Pavel**, dr. hab., prof. univ., Univeristatea de Stat din Moldova
2. **Petrenco Liuba**, dr., conf. univ., Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
3. **Gherlovan Olga**, dr., conf. univ., Universitatea de Stat din Tiraspol

Chișinău, 2013

CUPRINS

pag.

Date generale.....	3
Cadrul juridic de organizare și activitate al Institutului.....	4
Capacitatea instituțională de cercetare.....	5-7
Performanță și vizibilitate la nivel internațional.....	7-10
Contribuție științifică și recunoașterea națională.....	10
Relevanță economică	18
Relevanța socială.....	20
Rezultatele generale ale evaluării.....	23
Fișa de evaluare (se anexează).....	24

DATE GENERALE

Secția de Studiere a Minorităților Naționale (cu statut de Institut) a fost fondată prin Hotărârea Guvernului RM la 8 februarie 1991 în rezultatul reorganizării Secției de Etnografie și Studiul artelor în 2 instituții: a) Institutul de Etnografie și Folclor și b) Secția de Studiere a Minorităților Naționale.

În 1992 a avut loc reorganizarea Secției de Studiere a Minorităților Naționale în Institutul de Minorități Naționale.

În 1998 a urmat reorganizarea Institutului de Etnografie și Folclor și a Institutului de Arheologie și Istorie Veche în Institutul de Arheologie și Etnografie.

În 1999 Institutul de Minorități Naționale a fost reorganizat în Institutul de Cercetări Interetnice.

Centrul de Etnologie cu profilul „Etnii și relații interetnice în Republica Moldova” (constituit din două secții: „Probleme generale ale Etnografiei” și „Minorități etnice”) a fost creat la 9 august 2006 în cadrul Institutului Patrimoniului Cultural al AȘM, după reorganizarea prin contopire a 3 instituții științifice de profil academic: Institutul de Cercetări Interetnice; Institutul de Arheologie și Etnografie; Institutul Studiul Artelor (în baza Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 1326 din 14.12.2005 „Cu privire la măsurile de optimizare a infrastructurii sferei științei și inovării”).

Centrul de Etnologie a fost fondat ca instituție științifică academică pentru cercetarea diverselor aspecte legate de istoria și tradițiile culturale ale etniei titulare (a „moldovenilor”) și a minorităților etnice din Republica Moldova de la prima atestare documentară până în prezent.

Misiunea de bază a Centrului de Etnologie constă în efectuarea cercetărilor teoretice și elaborarea recomandărilor practice pentru fundamentarea științifică a politicii statului în domeniul politicii naționale și conservării patrimoniului etnografic mobil și material al Republicii Moldova prezent în comunitățile conlocuitoare.

Sub aspect instituțional Centrul de Etnologie este subordonat Institutului Patrimoniului Cultural al Academiei de Științe din Moldova.

Directorul Centrului de Etnologie este doctorul în filologie, cercetător-conferențiar **Procop Svetlana**, aleasă pe bază de concurs la 24 decembrie 2010 și numită în această funcție prin ordinul 01. din 03. 2011.

Site-ul Institutului – www.patrimoniul.asm.md

E-mail – etnologie@mail.ru

CADRUL JURIDIC ȘI ORGANIZATORIC DE ACTIVITATE AL CENTRULUI DE ETNOLOGIE

Cercetătorii profilului activează în corespundere cu legile adoptate de Instituțiile Supreme de Stat ale RSS Moldovenești și ale Republicii Moldova, precum și ale unor decrete prezidențiale. Dintre acestea evidențiem:

Legea Nr. 3465-XI din 01.09.1989 adoptată de către Sovietul Suprem al RSSM „Cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul RSS Moldovenești”;

Legea Nr. 382-XV din 19.07.2001 adoptată de Parlamentul Republicii Moldova „Cu privire la drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale și la statutul juridic al organizațiilor lor”;

Legea Nr.546-XV din 19.XII.2003 adoptată de Parlamentul Republicii Moldova „Aprobarea Concepției politicii naționale a Republicii Moldova”;

Decretul Președintelui Republicii Moldova Nr. 64 din 22.02.1991 „Cu privire la asigurarea dezvoltării culturii naționale ucrainene în Republică”;

Decretul Președintelui Republicii Moldova Nr. 161 din 12.08.1991 „Privind măsurile pentru asigurarea dezvoltării culturii naționale evreiești și satisfacerea necesităților sociale ale populației evreiești din Republica Moldova”;

Decretul Președintelui Republicii Moldova Nr. 79 din 30. 03. 1992 „Cu privire la unele măsuri de asigurare a dezvoltării culturii naționale bulgare”;

Decretul Președintelui Republicii Moldova Nr. 51 din 08.10.1993 „Cu privire la măsurile de asigurare a dezvoltării culturii țiganilor în Republica Moldova” și altele.

Structura instituțională a Centrului de Etnologie

Centrul de Etnologie are în componența sa următoarele Secții, Sectoare și Grupe:

- Secția „Probleme generale ale etnografiei”
- Secția „Minorități etnice”
- Sectorul „Etnologia moldovenilor”
- Sectorul „Relații interetnice”
- Sectorul „ Etnologia rușilor”
- Sectorul „Etnologia găgăuzilor”
- Grupul „Etnologia ucrainenilor”
- Grupul „Etnologia bulgarilor”
- Grupul „Etnologia romilor”
- Grupul „Etnologia evreilor”.

1. Capacitatea instituțională de cercetare

Centrul de Etnologie cercetează procesele de interferențe etnoculturale din spațiul de est, central și sud-est european și aspectele etnoistorice, etnopsihologice, etnosociale și etnolingvistice ale etniei titulare și ale comunităților etnice conlocuitoare, aportul cultural al minorităților etnice la conservarea și promovarea patrimoniului etnografic al Republicii Moldova. În baza cercetărilor etnografice de teren și analizei interdisciplinare a materialelor științifice cu caracter etnologic colaboratorii Centrului de Etnologie au obținut rezultate importante referitor la originea, evoluția istorică, tradiții, la cultura materială și imaterială a etniei titulare și a comunităților etnice conlocuitoare din Republica Moldova: ucraineni, ruși, găgăuzi, bulgari, romi, evrei.

În prezent colaboratorii Centrului de Etnologie își desfășoară activitatea în cadrul Proiectului Instituțional **11.817.07.20F** *Dimensiunea europeană a patrimoniului etnografic al Republicii Moldova*.

Direcția prioritară: Studierea și valorificarea patrimoniului istoric și cultural al Republicii Moldova.

Direcția strategică: 1 (Cod.16.07): Edificarea statului de drept și punerea în valoare a patrimoniului cultural și istoric al Republicii Moldova în contextul integrării europene.

1.1. Personal uman

În prezent Centrul de Etnologie este o instituție științifică cu un potențial de 48,25 unități de cercetători științifici (dintre care **25 doctori (50%)** și **5 doctori habilitați (10,4%)**). Fără grad științific – **19 cercetători (39,6%)**.

Institutul este abilitat cu dreptul de organizare a studiilor la doctorat din 2007 la specialitatea: **07.00.07** – Etnologie, Antropologie istorică și Culturologie și **10.01.06** – Literatura universală și comparată, având Seminar Științific de Profil la specialitatea **07.00.07** – Etnologie, Antropologie istorică și Culturologie.

Centrul de Etnologie nu dispune de Consiliu Științific propriu. Cercetătorii Centrului de Etnologie sunt membri ai Consiliului Științific al Institutului Patrimoniului Cultural al AȘM (Procop S., Șofranksky Z., Stepanov V., Zaicovschi T., Cimpoș L., Duminica I.). Totodată, cercetătorii Centrului de Etnologie au fost membri ad-hoc ai Consiliilor Științifice Specializate de susținere a tezelor de doctor și doctor habilitat la alte instituții științifice din Republica Moldova (Repida L., Popovici C., Volc Iu., Șofranksky Z., Caunenco I., Nicoglo D., Haidarlî D., Damian V. etc.).

Centrul de Etnologie dispune de revistă proprie „Revista de Etnologie și Culturologie”, publicație științifică acreditată, inclusă în Registrul național al revistelor științifice de profil în **categoria C**.

Dintre cercetătorii științifici în perioada de evaluare (2007-2011) în procesul de instruire în instituțiile de învățământ superior au fost antrenați 17 persoane (Universitatea de Stat din Comrat, Universitatea de Stat din Chișinău, Universitatea Pedagogică „Ion Creangă” din Chișinău, etc.).

În perioada evaluată au fost *președinți / membri ai Comisiei la examenele de licență / masterat* 10 persoane: Cimpoieș L., Zaicovschi T., Nicoglo D.). Conducători ai tezelor de licență/masterat susținute au fost 5 cercetători: Nicoglo D. (14 persoane); Sorocean E., Zaicovschi T., Cimpoieș L., Stepanov V.).

Din numărul de cercetători cu grad științific (5 doctori habilitați și 25 doctori) sunt abilitați cu dreptul de a conduce doctoratul 8 persoane (Procop S., Șofranksy Z., Caunenco I., Țurcanu V., Cvilincova E., Stepanov V., Soroceanu E.).

La momentul întocmirii raportului de autoevaluare componența cadrelor științifice cuprindea toate categoriile de vârstă, și anume: cercetători până la 35 de ani – 12 persoane (24,8%); între 36 – 44 de ani – 7 persoane (14,5%); între 45 – 54 de ani – 17 persoane (35,2%); între 55 – 64 de ani – 7 persoane (14,5) și de la vârsta de peste 65 de ani – 6 persoane (12,4%).

Recomandări:

- *E necesar de indicat mai detaliat rezultatele proiectelor instituționale.*
- *De sporit numărul cercetătorilor cu grad științific.*
- *De soluționat problema referitoare la studii în doctorat în afara țării a colaboratorilor Centrului.*

Concluzie: Resursele umane ale Centrului de Etnologie corespund, în linii majore, criteriilor de acreditare.

1.2. Potențial logistic

Centrul de Etnologie nu deține spații corespunzătoare normativelor tehnico-sanitare.

Asigurarea personalului din sfera științei și inovării cu calculatoare este mai mic de 60%. Conectarea calculatoarelor la rețelele informaționale este mai mare de 60%.

Recomandări:

- *Se recomandă a înzestra Centrul cu calculatoare performante.*

- *E necesar de a îmbunătăți, în măsura posibilităților, condițiile de lucru.*

II. Performanța și vizibilitatea la nivel internațional

2.1. Publicații în străinătate

În perioada de evaluare (2007-2011) cercetătorii Centrului de Etnologie au publicat în străinătate **5 monografii**, și anume:

1. Prisac L. Istoriografia conflictului transnistrean. – Iași, 2009, 139 p.;
2. Șofranksy Z. Pigmenții minerali în arta decorativă. – București, 2009, 174 p.;
3. Șofranksy Z. Coloranți și aditivi de origine animală. – București, 2010, 164 p.;
4. Dușacova N. Дом, который живёт в тебе. Культурно-языковые особенности русского и молдавского провербиальных концептов. Жилище. – Saarbrucken, 2011, 134 с.
5. Степанов В.В. В поисках идентичности. Украинцы Республики Молдова. – Saarbrucken, 2011, 425 p.

De asemenea, în anii 2007 cercetătorii Centrului de Etnologie au mai publicat în străinătate: **7 capitole în monografii** (Moscova), 1 dicționar (Боршевский А., Бужор В., Сосна Б. Борьба с коррупцией. – Измаил, 2009, 101 с.), **36 de articole în alte reviste** (afară de reviste ISI în care nu a fost publicat niciun articol) editate în străinătate, **4 publicații electronice** apărute în străinătate (Prisac L., Magola A., Procop S., ș.a.); 116 articole în culegeri precum și **32 de rezumate (teze)** la conferințele științifice.

În anii 2007 – 2011 14 cercetători ai Centrului de Etnologie (Magola A., Cimpoieș L., Nicolglo D., Sîrf V., etc.) au fost membri ai 17 societăți naționale și/sau internaționale; 15 cercetători au beneficiat de stagiere de perfecționare și/sau documentare în centrele științifice de peste hotare: Șofranksy Z., Sîrf V., Duminica I., Osadci R., Ijboldina I. etc.);

În aceeași perioadă membri ai unor societăți științifice naționale și/sau internaționale au fost 14 persoane. Concomitent, membri ai Comitetelor de program / organizare la manifestări științifice naționale cu participare internațională au fost 6 persoane, iar al Comitetelor de program/organizare la manifestări științifice internaționale au fost 9 persoane.

Rezultatul evaluării. În rezultatul evaluării compartimentului 2.1 (**Publicații în străinătate**) Comisia de evaluare a acordat centrului **63 de puncte** din numărul maximal de 95 de puncte, ce constituie 66,3 %.

Recomandări:

- *Să fie mărit numărul articolelor publicate în reviste ISI.*

- *Să fie sporită publicarea materialor științifice electronice în limba română pentru ca la ele să aibă acces și studenții.*

Concluzie: numărul publicațiilor în străinătate ale Centrului corespunde, în general, criteriilor de acreditare.

2.2. Impactul internațional al cercetărilor și elaborărilor

În perioada evaluată Centrul de Etnologie a reușit să obțină un singur proiect de cercetare prin competiție de la organizațiile din străinătate: Moldova – Belarus (vezi pagina 6).

Colaboratorii Centrului n-au reușit să obțină în străinătate premii pentru rezultatele cercetării și niciun brevet. În același timp ei au prezentat la conferințele internaționale 12 rapoarte în plen și 75 comunicări orale la diferite conferințe.

La expozițiile sau saloanele internaționale Centrul de Etnologie n-a obținut nicio medalie, mulțumindu-se cu 12 distincții de diferită pondere.

În Centrul de Etnologie a fost realizat un proiect de cercetare internațional: **10.820.08.17.BF**. Moldova-Belarus: analiza comparativă a tendințelor dezvoltării durabile. Termenul executării: 2010-2011.

Rezultatul evaluării. În rezultatul evaluării compartimentului 2.2 (***Impactul internațional al cercetărilor și elaborărilor***) Comisia de evaluare a acordat centrului **40** de puncte din numărul maximal de 115 de puncte maximale, ce constituie 34,7 %.

Recomandări:

- *Cercetătorii Centrului de Etnologie trebuie să se implice mai activ în propagarea rezultatelor cercetărilor în plan internațional.*
- *Să se încadreze mai activ în elaborarea proiectelor de cercetare pe care le-ar obține prin competiție de la organizațiile din străinătate.*

Concluzie: Rezultatele obținute la compartimentul **2.2. Impactul internațional al cercetărilor și elaborărilor** de Centrul de Etnologie în perioada evaluată pot fi apreciate ca *satisfăcătoare* și corespund, în linii generale, criteriilor de acreditare.

2.3. Apreciere internațională și antrenare în activități de expertiză

În perioada evaluată 28 de colaboratori ai Centrului au fost aleși membri de onoare ai unei Academii de Științe și/sau ai unei societăți științifice internaționale (Cimpoș L., Duminica I., Șihova I., Abacumova N.).

Membri ai colegiului de redacție al unei reviste de specialitate consacrate de peste hotare au fost 5 cercetători ai Centrului de Etnologie (Cimpoeș L., Stepanov V., Șofranksy Z.).

În anii 2007-2011 membri ai Comitetului de program al manifestărilor științifice de peste hotare au fost 4 cercetători ai Centrului de Etnologie (Caunenco I., Cimpoeș L., Stepanov V.).

Experți/consultanți al organizațiilor științifice de peste hotare, referenți științifici ai unei reviste cotate ISI, precum și referenți la tezele de doctor susținute în străinătate – n-au fost.

În perioada de evaluare au fost încheiate 4 acorduri de colaborare științifică cu partenerii străini, și anume:

Cu *Institutul de Etnologie al Academiei de Științe din Ungaria* (02.04. 2007);

Cu *Institutul de Etnologie, Studii Folclorice și Muzeul Etnografic al Academiei de Științe din Bulgaria* (07. 11. 2007);

Cu *Institutul de Arheologie Ucraineană și Sursologie „M Grușevski” al Academiei Naționale de Științe din Ucraina* (03.07. 2008);

Cu *Institutul de Istorie al Academiei de Științe din Republica Belarus* (2009).

În perioada evaluată 5 persoane au fost invitate în instituții universitare, științifice din străinătate (Duminica I., Bancova E., Damian V., Osadci R., Sîrf V.). În același timp, fără invitații speciale au vizitat Centrul de Etnologie al Institutului Patrimoniului Cultural al AȘ după cum urmează: în 2007 – 2 persoane din Bulgaria; în 2008 – 2 persoane (din Ucraina și Rusia); în 2001 – 15 persoane (din Italia, Suedia, Polonia, Ucraina, Austria, Rusia, SUA, etc.).

Rezultatul evaluării. În rezultatul evaluării compartimentului **2.3. Aprecieri internațională și antrenare în activități de experiență** Comisia de evaluare a acordat centrului **45** de puncte din numărul maximal de 60 de puncte, ce constituie 75%.

Concluzie: Rezultatele obținute de către cercetătorii Centrului de Etnologie la compartimentul 2.3. **Aprecieria internațională și antrenare în activități de experiență** în perioada evaluată corespund criteriilor de acreditare.

Concluzia generală: la compartimentul **II. Performanță și vizibilitate la nivel internațional** Centrul de Etnologie a acumulat în total **148** puncte.

Compartimentul III. Contribuție științifică și recunoaștere națională

3.1. Publicații în țară

Comisia de acreditare constată o activitate intensă de editare la nivel național a lucrărilor științifice în concordanță cu obiectivele formulate și planurile de cercetare existente. În perioada supusă evaluării colaboratorii Institutului Patrimoniului Cultural al AȘM, profilul „Etnii și relații interetnice în Republica Moldova” au publicat în țară **27 monografii** de o indiscutabilă valoare științifică. Menționăm în mod special lucrările academicianului C. Popovici consacrate vieții și activității marilor scriitori și poeți români M. Eminescu, Ion Creangă; relațiilor literare moldo-ruso-ucrainene etc. (Popovici, C. Scrieri alese: [în 15 volume]. Volumul I – 15 – Chișinău: Elan INC, 2008 - 2010), Șofranksy Z. *Coloranți și aditivi de proveniență animală și Mileștii Mari. O istorie rescrisă* (coautor). Apreciind aportul adus în dezvoltarea științei academice, lucrările acestor cercetători au fost distinse cu Premiul Academiei de Științe a Moldovei. Aceeași apreciere înaltă merită cercetările colaboratorilor КВИЛИНKOBA, E. Традиционная духовная культура гагаузов: этнорегиональные особенности. – Chișinău: Business-Elita, 2007. СТЕПАНОВ, В. Украинцы Республики Молдова. Влияние этногосударственного законодательства, госучреждений и ведомств, этнокультурной среды на сохранение и развитие идентичности. Очерки трансформационного периода. – Chișinău: Business-Elita, 2007. ДРУМЯ, Л. Фольклорные переводы и лексико-стилевые интерференции (взаимосвязи восточнороманской и восточнославянской народной поэзии). Монография. / *Revista de Etnologie și Culturologie*. – Chișinău: Centrul de Etnologie, IPC al AȘM, 2008. КОЖУХАР, В.; КОЖУХАР, К. Українці Молдови. Історія і сучасність (наукові дослідження і матеріали). – Chișinău: Elan Poligraf, 2008. НОВАКОВ С.; ГУРГУРОВ Н. Село Кортен. Времена и судьбы. – Chișinau: Tipografia Centrală, 2009. ХАЙДАРЛЫ, Д. Молдавия и Крымское ханство (1718–1774). – Chișinău: Art Area, 2009. БОРШЕВСКИЙ, А. Защита прав еврейского населения Бессарабии во второй половине XIX века: мировой суд. – Chișinău: Institutul pentru Democrație, 2011 ș.a.

Activitatea științifică a colaboratorilor Institutului Patrimoniului Cultural al AȘM, profilul „Etnii și relații interetnice în Republica Moldova” se resimte accentuat în publicațiile sub formă de articole în reviste **de categoria B (10 articole) și C (197 articole)**. Articolele vizează cele mai actuale probleme ale etniilor conlocuitoare din R. Moldova.

Menționăm în acest sens articolele autorilor I. DUMINICA, P. КЛЕЙМАН, E. КВИЛИНKOBA, H. АБАСУМОВА-ЗАБУНОВА. etc.

Aceeași productivitate este remarcată în publicarea **articolelor în culegeri (151 articole)**. Trebuie remarcat activismul în promovarea obiectivelor propuse a următorilor colaboratori: BEJAN-VOLC Iu.; OSADCI R.; PRISAC L.; SÎRF, V.; БОРШЕВСКИЙ А.; БРИК Е.; ГАЛУЩЕНКО О.; ДУМИНИКА И.; ЗАЙКОВСКАЯ Т. și a altor cercetători ai Centrului.

Comisia a constatat prezența a **unei publicații științifice electronice și 63 rezumate** la conferințe științifice. Deși într-un număr redus, aceste lucrări se încadrează în direcția generală a instituției și promovează adevărul științific pe arena națională.

Rezultatul evaluării. În rezultatul evaluării compartimentului **3.1 Publicații în țară** Comisia de evaluare a acordat Centrului de Etnologie **33** de puncte din numărul total de 55 maximale, ce constituie 60%.

Recomandări:

- a spori numărul publicațiilor științifice în reviste de categoria A;
- a mări numărul de monografii, cercetări științifice de importanță majoră realizate în limba română pentru ca ele să fie utilizate de mai mulți cititori din Republica Moldova.

Concluzie: Rezultatele obținute de către cercetătorii Centului de Etnologie la compartimentul 3.1. **Publicații în țară** în perioada evaluată corespund, în linii generale, criteriilor de acreditare.

3.2. Impactul și relevanța științifică

Analizând impactul și relevanța științifică a activității segmentului evaluat, Comisia specializată de evaluare constată că activitatea cercetătorilor a fost menționată de către A.Ș., astfel: acad. Constantin POPOVICI a fost distins de Prezidiul AȘM cu Premiul anului pentru schițele etnoliterare publicate în limba ucraineană: «Нариси українського фольклору та художньої літератури Молдови» Vol.V. // Scieri alese: [în 15 vol.]. – Chișinău: Elan INC, 2008, iar în anul 2010 dr. hab. ȘOFRANSKY Z. a fost distinsă cu „Premiul Academiei de Științe a Moldovei” pentru lucrările *Coloranți și aditivi de proveniență animală și Mileștii Mari. O istorie rescrisă* (coautor). În total – 2 premii.

Este vizibilă prezența colaboratorilor Institutului Patrimoniului Cultural al AȘM, profilul „Etnii și relații interetnice în Republica Moldova” cu rapoarte (lecții la invitație) la manifestări științifice din țară. Cercetătorii au participat cu luări de cuvânt în plen la 124 de conferințe organizate atât în mun. Chișinău, cât și în or. Comrat, Taraclia, Ialoveni și cu 371 de comunicări la conferințe științifice din țară. Tematica acestor luări de cuvânt se axează pe problemele aflate în vizorul fiecărui cercetător și dezvăluie un aspect al acesteia sau elucidează unele fapte concrete studiate de autor.

Rezultatul evaluării. În rezultatul evaluării compartimentului **3.2. *Impactul și relevanța științifică*** Comisia de evaluare a acordat Centrului de Etnologie **13** puncte din 35 maximele, ce constituie 37,1%.

Recomandări:

- a extinde arealul de participare a cercetătorilor științifici cu luări de cuvânt în cadrul manifestărilor științifice din țară.

Concluzie: Rezultatele obținute de către cercetătorii Centului de Etnologie la compartimentul **3.2. *Impactul și relevanța științifică*** în perioada evaluată corespund, în linii generale, criteriilor de acreditare.

3.3. Aprecieri națională și antrenare în activități conexe cercetării

În perioada supusă evaluării colaboratorii Institutului Patrimoniului Cultural al AȘM, profilul „Etnii și relații interetnice în Republica Moldova”, au fost antrenați și în activități conexe cercetării. În anii 2007-2011 **două** persoane au susținut teza de doctor habilitat (*Stepanov Veaceslav* „Ucrainenii din Moldova: dinamica identității etnice și civice (anii 1989-2005)” / 2009 (**07.00.07.** – *Etnologie, antropologie culturală și istorică*); *Șofranksy Zinovia* „Geneza și evoluția cromaticii tradiționale în spațiul carpato-danubiano-pontic” / 2008 (**07.00.07.** – *Etnologie, antropologie culturală și istorică*); iar **3** colaboratori au obținut gradul științific de doctor (*Cușnir Jozefina* „Eroul și Universul în proza secolului al XX-lea” / 2010 (**10.01.06.** – *Literatura universală și comparată*); *Oprea Elena* „Hamletismul și quijotismul în contextul european din secolele XIX-XX” / 2011 (**10.01.06.** – *Literatura universală și comparată*); *Rațeva Elena* „Problema păstrării și dezvoltării identității etnice a generației tinere de bulgari din Republica Moldova la etapa contemporană” / 2011 (**07.00.07.** – *Etnologie, antropologie culturală și istorică*) etc.

Grație faptului că în cadrul Centrului de Etnologie este editată *Revista de Etnologie și Culturologie* mai mulți cercetători sunt membri ai colegiului de redacție ale acesteia: Stepanov V., Procop S., Zaicovschi T., Kleiman R., Popovici C., Șofransky Z. etc.

În perioada supusă evaluării, cercetătorii din cadrul Centrului și-au axat activitatea în realizarea a **10 proiecte** de cercetare:

1) **11.817.07.20F** *Dimensiunea europeană a patrimoniului etnografic al Republicii Moldova.*

Direcția prioritară: Studierea și valorificarea patrimoniului istoric și cultural al Republicii Moldova.

Direcția strategică: Edificarea statului de drept și punerea în valoare a patrimoniului cultural și istoric al Republicii Moldova în contextul integrării europene.

Activitatea principală a colaboratorii științifice ai Centrului de Etnologie a fost axată asupra efectuării investigațiilor științifice în domeniul etnologiei, rusisticii, ucrainisticii, găgăuzologiei, bulgaristicii, romologiei, iudaicii, etnofolcloristicii, dreptului cutumiar al minorităților naționale din Republica Moldova.

2) **06.410.015F.** *Participarea bulgarilor în crearea patrimoniului istorico-cultural din Republica Moldova. Termenul executării: 2006-2010, conducătorul proiectului: dr. în istorie, cercetător științific coordonator, Novacov Sava.*

Impactul științific, economic și social al rezultatelor științifice: a fost elucidată dezvoltarea social-economică a satelor bulgărești, migrarea unei părți a locuitorilor din Basarabia în țările Europei și Americii Latine, investigată starea și dezvoltarea patrimoniului cultural al comunității bulgarilor basarabeni în sec. XIX – mijlocul sec. XX, au fost investigate problemele actuale ale sociolingvisticii în lumina actelor normative internaționale, care reglementează protecția, păstrarea și dezvoltarea limbilor minorităților naționale, fost descoperit procesul formării noului stil funcțional (public) în limba bulgarilor din Republica Moldova.

3) **06.410.016F.** *Aportul cultural al găgăuzilor în dezvoltarea societății contemporane din Republica Moldova. Termenul executării: 2006-2010, conducătorul proiectului: dr. în filologie, cercetător științific coordonator, Cimpoș Liubovi.*

Impactul științific, economic și social al rezultatelor științifice: au fost depistate sursele istorice din sec. XIX, necunoscute cercetătorilor din Moldova, despre modul de viață, tradițiile culturale și căile de migrație ale găgăuzilor din Bulgaria spre România, informația despre stabilirea locurilor originare de trai ale găgăuzilor înainte de migrația lor

peste Dunăre și localizarea lor în Basarabia; în premieră a fost realizat un studiu complet al prozei populare găgăuze, ce nu ține de basm, ca o parte componentă importantă a folclorului găgăuz.

4) **06.410.017F.** *Dicționar enciclopedic Evreii din Moldova.*

Termenul executării: 2006-2010, *conducătorul proiectului:* dr. hab. În filologie, cercetător științific coordonator, Kleiman Rita.

În urma realizării obiectivelor ce vizau cercetarea, structurarea și sistematizarea materialului științifico-informativ de fapte, nume, aprecieri, cu caracter atât factologic, cât și conceptual, care se referă nemijlocit la populația evreiască din Republica Moldova, a fost investigată comunitatea evreiască din Republica Moldova sub aspectele: localizarea geografică, relațiile sociale, ocupațiile tradiționale, cultura specifică a ștetlului evreiesc, necunoscute până în prezent pentru comunitatea științifică internațională. Au fost realizate cercetări enciclopedice fundamentale vizavi de personalitățile originare din comunitatea evreiască, ale căror rezultate au fost popularizate în cadrul diverselor conferințe științifice naționale și internaționale. Au fost colectate și sistematizate materialele enciclopedice la teme: istoria, cultura și tradiția evreilor din Moldova; istoria comunităților evreiești din Republica Moldova; aspectele dreptului cutumiar evreiesc; evreii-medicii; evreii în artă; teatrul evreiesc; evreii-savanți din Transnistria.

5) **06.410.018F.** *Valorile spirituale și materiale ale etnicilor ruși din Republica Moldova: formele cultural-tipologice și tipologia percepției reciproce, prinosul cultural-istoric, interacțiunile etnice și integrarea în societatea contemporană.*

Termenul executării: 2006-2010. *Conducătorul proiectului:* dr. în filologie, cercetător științific coordonator, Zaicovschi Tatiana.

Drept rezultate menționăm: a fost efectuată analiza structural-stilistică a textelor folclorice ruse descoperite în Republica Moldova în a II jum. a sec. XX; sistematizat materialul de folclor, cules de la populația rusă din Moldova din perioada: mijlocul secolului al XX-lea – începutul secolului al XXI-lea; a fost depistată componența pe genuri și specii a materialului de folclor etc.

6) **06.410.019F.** *Dezvoltarea conștiinței naționale, limbii și creației populare ale ucrainenilor din Republica Moldova în contextul proceselor de integrare în societate.*

Termenul executării: 2006-2010. *Conducătorul proiectului:* dr. în istorie, cercetător științific coordonator, Cojuhari Victor.

În cadrul acestuia a fost efectuată investigarea problemelor actuale ale etnopsihologiei; sociolingvisticii; vieții spirituale; problemele și perspectivele procesului educațional al ucrainenilor din Republica Moldova.

7) **06.410.020F**. *Diversitatea etnică ca factor al armonizării societății civile și consolidării statalității moldovenești în context european*. Termenul executării: 2006-2010. Conducătorul proiectului: dr. în istorie, cercetător științific coordonator, Galușenco Oleg.

Grație acestui proiect s-a făcut o cercetare complexă a proceselor de formare a tipurilor principale de identitate a populației și modernizarea lor continuă sub influența proceselor de globalizare în Republica Moldova; au fost analizate procesele de formare a statalității moldovenești în sec. XIV și lichidarea ei în spațiul Pruto-Nistean în sec. al XIX-lea, organizarea regiunii autonome Basarabia și transformarea ei în gubernie, în componența Imperiului Rus; a fost elucidată influența proceselor de ultimă oră asupra modernizării altor tipuri de identitate a populației din Republica Moldova.

8) **06.410.021F**. *Evoluția comunității romilor din Moldova: aspecte istorice și etnografice*. Termenul executării: 2006-2010. Conducătorul proiectului: dr. în politologie, cercetător științific coordonator, Duminica Ion.

În urma efectuării acestei cercetări au fost identificate 11 comunități etnografice ale romilor moldoveni, a fost investigată imaginea romilor și percepția acestora față de mediul social prezent în literatura artistică romologică din Republica Moldova, au fost analizate relațiile sociale din cadrul familiei tradiționale rome, rolul bărbatului și a femeii în procesul de educare a copiilor, ospitalitatea tradițională a romilor, precum și statutul social de subordonare instituit în interiorul comunității rome.

9) **11.817.07.20F**. *Dimensiunea europeană a patrimoniului etnografic al Republicii Moldova*. Termenul executării: 2011-2014. Conducătorul proiectului: dr. în filologie, Procop S.

Deși proiectul este la etapa inițială, au fost, totuși, investigate sursele bibliografice și de teren referitor la diversitatea termenilor specifici pieselor de pânză, a fost elaborat conceptul de cercetare a satului moldovenesc între tradiție și inovare în contextul relațiilor gender. S-a elaborat o prezentare sistematică a modului în care societatea tradițională își adaptează viața pentru a menține un echilibru energetic favorabil în toate domeniile existențiale.

10) Merită atenție faptul că **tinerii cercetători au câștigat un proiect: 07.410.01 INDF**. Situația actuală și perspectivele tineretului din zona rurală. Studiu etnocultural-

sociologic. Termenul executării: 2007-2008. *Conducătorul proiectului*: dr. în filologie, Șihova Irina.

În urma acestuia s-a realizat o investigație etnologică privitor la îndeletnicirile și tradițiile specifice ale etniei titulare (moldovenii) și comunităților etnice conlocuitoare: ruși, bulgari, romi, au fost efectuate cercetări etnosociologice în satele cu populația mixtă moldo-romă și bulgară-rusă, au fost analizate datele culese din anchetele ce reflectă situația etnosocială a tineretului din mediul rural în comparație cu cel urban, au fost realizate explorări arheologice în satele Republicii Moldova și cercetate colecțiile de antichități păstrate în muzeele școlare, prin coaptarea tineretului local.

Calificarea înaltă a colaboratorilor A.Ș. se atestă prin faptul că 9 persoane au activat în calitate de președinte, copreședinte ai Comitetului de program al unui șir de manifestări științifice din țară (Dr. *Cimpoș L.*, Dr. *Nicoglo D.* – Conferința științifico-practică republicană „70 de ani de la nașterea cercetătorului găgăuzolog M. Marunevici”; Dr. hab. *Stepanov V.* – Conferința științifico-practică republicană „Carta Europeană a Limbilor – Instrument de Protecție a Diversității Lingvistice și de Întărire a Dialogului Intercultural în Moldova.”; Dr. *Zaicovschi T.*, Dr. *Drumea L.*, Dr. *Procop S.*, Dr. hab. *Stepanov V.* – Conferința științifico-practică republicană „Slova și muzica populară – componentă culturală a proceselor civilizatoare”; Dr. *Cojuhari V.*, Dr. *Cojuhari E.* – Conferința științifico-practică republicană „Academicianul Constantin Popovici – 85 de ani”).

Academicianul *C.Popovici* a fost desemnat expert al CNAA.

În perioada 2007-2011 colaboratorii Centrului au fost antrenați în diverse activități conexe de valoare științifică: în anul 2008. dr. *Procop S.*, a fost numită secretar al Comisiei Specializate de Evaluare a Universității Slavone. Universitatea a fost acreditată prin Hotărârea nr.47/AC, din 14 aprilie 2008.

În funcția de președinte, secretar, membru al Consiliilor Științifice Specializate de susținere a tezelor de doctor/doctor habilitat au fost implicați 7 colaboratori: Dr. hab. *Volc Iu.*, dr. hab. *Repida L.*, dr. hab. *Șofransky Z.*, Dr. *Caunenco I.*, Dr. *Nicoglo D.*, dr. *Damian V.*

Funcția de președinte, secretar al Seminarului Științific de Profil a fost realizată de dr. hab. *Volc Iu.* și dr. hab. *Șofransky Z.*

6 colaboratori ai Centrului au fost numiți referenți la tezele de doctor / doctor habilitat: dr. *Caunenco I.*, dr. hab. *Repida L.*, dr. *Haidarli D.*, dr. *Damian V.*, dr. *Șihova I.*

Rezultatul evaluării: în rezultatul evaluării compartimentului **3.3. *Aprecieri națională și antrenare în activități conexe cercetării*** Comisia de evaluare a acordat **24** de puncte din numărul maximal de 40, ce constituie 60%..

Concluzie: Rezultatele obținute la acest compartiment în perioada evaluată corespund criteriilor de acreditare.

Concluzia generală: La compartimentul **III. Contribuție științifică și recunoaștere națională** profilul a acumulat **în total 70 de puncte.**

Recomandări generale la compartimentul III. Contribuție științifică și recunoaștere națională:

- a spori numărul de publicații în reviste de categoria A și B.
- a mări numărul publicațiilor scrise în limba română / a etniilor naționale și a organiza manifestările științifice în limbile română/sau a etniilor.
- a se axa pe elaborarea unor startegii, proiecte cu impact național major și nu doar pe scrierea unor articole.

Compartimentul IV. RELEVANȚA ECONOMICĂ

4.1. Activitatea de brevetare, licențiere, certificare a produselor

Activitatea vizată este mai puțin caracteristică profilului evaluat din care cauză Comisia de evaluare ***n-a acordat*** Centrului la compartimentul **4.1. *niciun punct.***

4.2. Transfer tehnologic

Cercetătorii au propus 1 proiect pentru participare la concurs în cadrul programelor internaționale, AȘM- FȘUFR "*Evoluția și perspectivele dezvoltării spațiului sociocultural în Republica Moldova ca zonă limitrofă polietnică*" (2009- 2010) - conducătorul de proiect din Moldova dr.hab. Stepanov Veaceslav

Rezultatele evaluării: Comisia a acordat Centrului de Etnologie la compartimentul **4.2. Transfer tehnologic 3 puncte** din 100 maximale, ce constituie 3%.

Recomandări: a atrage mai multă atenție activității cercetătorilor la acest compartiment.

4.3. Asistență și servicii științifice prestate

Colaboratorii Centrului au elaborat 16 recomandări științifico-practice documentate: Șofranksy Z., la solicitarea Consiliului Național de Acreditare și Atestare, a analizat Ghidul „Metodologia aprobării tezei de doctorat”, autor I. Golban, și a făcut unele propuneri, 2011. Șofranksy Z., Osadci R. și Fulea L. au oferit consultație științifică în scopul elaborării compartimentului „Tradiții” din albumul „Republica Moldova. Patrimonial”, Chișinău: Princeps AO, 2011, mai - octombrie 2011.

Au fost elaborate **7 lucrări** executate la comandă. Dintre acestea: monografia colectivă «Гагаузы» (2011); șase volume de basme din seria *Basme ale popoarelor din CSI*: basme românești, găgăuze, bulgărești, basmele romilor, (Republica Moldova); basme ucrainene (Ucraina); basme armenesti (Armenia) (2011-2012).

Cercetătorii Centrului au acordat **23 de consultații științifice și metodice**. La această activitate și-au adus contribuția: Magola A., Șofranksy Z., Osadci R.

Au fost efectuate **6 expertize**: Dr. hab. Bejan-Volc Iu., a prezentat un aviz la Proiectul de cercetări științifice fundamentale și aplicative 10.07.025 k (2011–2014), fiind numită **expert** prin decizia CSSDT AȘM, anul 2010. Dr. hab. Bejan-Volc Iu., a prezentat aviz la Proiectul de cercetări științifice fundamentale și aplicative 10.07.017 F (2011–2014), fiind numită **expert** prin decizia CSSDT AȘM, anul 2010. Dr. hab. Bejan-Volc Iu., a prezentat aviz la Proiectul de cercetări științifice fundamentale și aplicative 10.07.042 F (2011–2014), fiind numită **expert** prin decizia CSSDT AȘM, anul 2010.

Au fost organizate **6** manifestări științifice naționale și **3** manifestări științifice cu participare internațională. Dintre acestea: *Slova și muzica populară – componentă culturală a proceselor civilizatoare*. – Chișinău, 10 aprilie 2008; *Academicianul Constantin Popovici – 85 de ani*. – Chișinău 21 mai 2009; *Societatea și personalitatea în spațiul etnocultural contemporan: provocări și perspective*. – Chișinău, 26 mai 2010; *Etnologul Nicolae Demcenco (1931-2009)* – Chișinău, 17 noiembrie 2011 ș.a.

În perioada de acreditare au fost organizate **5** conferințe în țară dintre care: *Probleme ale Etnologiei și Culturologiei*. – Chișinău, 28-29 martie 2007; *Probleme actuale ale Arheologiei, Etnologiei și Studiului Artelor*. – Chișinău, 14-16 mai 2009, etc., și **2** peste hotare: *Теоретические проблемы этнической и кросс-культурной психологии* – Conferința științifică internațională. Smolensk, 26-27 mai 2010 și *Пруто-Днестровский регион. Диалог культур*. – Conferința internațională științifică, dedicată aniversării a 650

de ani de la constituirea statalității moldovenești și 300 de ani de la nașterea lui Antioh Cantemir. Sankt-Peterburg, 14-15 decembrie 2009.

Rezultatul evaluării. Comisia de evaluare a acordat Centrului de Etnologie la compartimentul **4.3. Asistență și servicii științifice prestate 34 de puncte din 50 maximele, ce constituie 68%.**

Concluzia: Rezultatele obținute de Centrul de Etnologie la compartimentul **IV. RELEVANȚA ECONOMICĂ** corespund în ansamblu criteriilor de acreditare (37 puncte).

Compartimentul V. Relevanța socială

5.1. Transfer de cunoștințe și activitate didactică

În perioada vizată colaboratorii Centrului au elaborat 2 dicționare impunătoare ca volum:

- Шишкан, К.; Пожар, С. Молдавско-русские взаимосвязи в искусстве в лицах и персоналиях: Библиографический словарь-справочник в двух томах. – Chișinău: Inessa, 2009. – Т. I (XVIII – 1 половина XX в.). – 436 p. ISBN 978-9975-78-714-7.
- Шишкан, К.; Пожар, С. Молдавско-русские взаимосвязи в искусстве в лицах и персоналиях: Библиографический словарь-справочник в двух томах. – Chișinău: Tipografia Centrală, 2010. – Т. II (2 половина XX – начало XXI в.) – 976 p. ISBN 9975-9741-0-4.

Au fost elaborate 5 capitole în manuale pentru învățământul universitar (Кустрябова, С.; Боршевский, А.; Захария, С. Местное самоуправление Молдовы: история и современность. – Комрат: Комратский госуниверситет, 2007. – 38 с.; Gherasim, A.; Cara, N. Teoria textului. Antologie: [Pentru programe de masterat] – Chișinău: CEP USM, 2008. – 292 p. Боршевский, А.; Сосна, Б.; Ротару, И. Демократия. – Chișinău: Institutul pentru Democrație, 2009. – 52 с. Боршевский, А.; Сосна, Б.; Ротару, И. Право граждан на доступ к информации. – Chișinău: Institutul pentru Democrație, 2009. – 48 с.; Боршевский, А.; Боршевская, Л. *Местное самоуправление в Молдове.* Chișinău: Institutul pentru Democrație, 2011, 82 p.)

Manuale pentru învățământul preuniversitar nu au fost atestate, dar au fost elaborate 10 capitole în manuale pentru învățământul preuniversitar . Dintre acestea: Кара Н.; Рацеева, Е.; Цанков, К. Български език и литература за 7 клас. Учебник. Chișinău:

Ministerul Educației al Republicii Moldova, 2007. – 320 c., *Кожухар, К.*; Нікітченко, А.; *Кожухар, В.*; Рокіцька, Л. Роде наш красний. Підручник з історії, культури і традицій українського народу. Учебник. Chișinău: Univers Pedagogic, 2007. – 160 c. *Кожухар, К.*; Туницька, М.; Нікітченко, А.; Чорновалова, А. Підручник для 7-го класу. Учебник. Chișinău: Știința, 2007. – 320 c. *Кара, Н.*; Демирева, К.; Вълчева, Н. Български език за 3 клас. Учебник. Chișinău: Cartier, 2008. – 176 c. etc.

Au fost editate 2 articole în enciclopedii (Magola A. și Prisac L.), elaborate 22 de lucrări metodice. (A se vedea raportul de autoevaluare).

Dat fiind faptul, că cercetătorii Centrului țin cursuri și în instituțiile de învățământ superior, în perioada anilor 2007-2012 au elaborat **în total 28 de cursuri noi**. Printre autori se numără: Nicoglo D., Sîrf V Cimpoeș L., Soroceanu E., Cojuhari V., Cara N., Șihova I., Borșevski A., Bric E., Damian V., Zaicovschi T., Caunova N., Cușnir J., Stepanov V., Cojuhari E., etc.

Conducători ai tezelor de licență/masterat susținute. În perioada evaluată Soroceanu E., Nicoglo D., Stepanov V., Cimpoeș L., Zaicovschi T. au fost conducători științifici ai lucrărilor de licență și de master, după cum urmează în tabelul de mai jos.

Anul	Teze de licență	Teze de master
2007	4	-
2008	8	-
2009	3	
2010	2	3
2011	8	10
Total	25	13

Conducători/consultanți științifici ai tezelor de doctor/doctor habilitat susținute au fost 4 persoane: Stepanov V., Procop S., Kleiman R., Popovici C.

În prezent, în cadrul Centrului de Etnologie al IPC al AȘM, începând cu anul 2007, activează Seminarul Științific de Profil **07.00.07.** – *Etnologie, antropologie culturală și istorică.*

În această perioadă, postdoctoratul/doctoratul a fost absolvit de actualii doctori: Stepanov V., Șofransky Z., Cvilincova E., Cușnir J., Macovei T., Alenin I., Oprea E., Rațeva E.

Actualmente, sunt abilitați să conducă teze de doctorat 8 cercetători din cadrul profilului:

1. Dr. Procop Svetlana la specialitatea **10.01.06.** – *Literatura universală și comparată.*
2. Dr. hab. Șofransky Zinovia la specialitatea **07.00.07.** – *Etnologie, antropologie culturală și istorică.*
3. Dr. Bodrug Ion la specialitatea **07.00.02.** - *Istoria românilor (pe perioade).*
4. Dr. Caunenco Irina, la specialitatea **19.00.07** - *Psihologie pedagogică, psihologia dezvoltării, psihologia personalității.*
5. Dr. Țurcanu Viorica, la specialitatea **07.00.07.** – *Etnologie, antropologie culturală și istorică.*
6. Dr. hab. Cvilincova Elizaveta, la Specialitatea **07.00.07.** – *Etnologie, antropologie culturală și istorică.*
7. Dr. Soroceanu Eudochia, la specialitatea **10.02.06.** – *Limbi turcice (limba găgăuză).*
8. Dr. hab. Stepanov Veaceslav, la specialitatea **07.00.07.** – *Etnologie, antropologie culturală și istorică.*

Ponderea cercetătorilor din cadrul profilului abilitați cu dreptul de conducere a tezelor de doctorat constituie **21%**.

În perioadă evaluată în calitate de președinți, secretari, membri ai Consiliilor științifice specializate de susținere a tezelor de doctor/doctor habilitat la profilului «Etnii și relații interetnice în Republica Moldova» au fost mai multe persoane, dintre care: dr. hab. Volc Iu. ; dr. hab. Șofransky Z., dr. Caunenco I., dr. hab. Repida L., acad. Popovici C., dr. Nicoglo D., dr. Damian V.

Rezultatul evaluării: Comisia de profil a acordat Centrului de Etnologie la compartimentul **5.1. Transfer de cunoștințe și activitate didactică 45** de puncte din 60 maxime, ce constituie 75%.

Recomandări:

- a participa cât mai activ la elaborarea manualelor pentru învățământul preuniversitar.

Concluzia: Rezultatele obținute de cercetătorii Centrului de Etnologie la compartimentul **5.1. Transfer de cunoștințe și activitate didactică** corespund criteriilor de acreditare.

5.2. Participări la elaborarea actelor normative și în activități de consultanță

Colaboratorii Centrului au elaborat 3 recomandări metodologice implementate în activitatea autorităților publice centrale și/sau locale:

Dr. Zaicovschi T. a fost delegată în calitate de membru-expert al Comisiei de Stat pentru elaborarea *recomandărilor la capitolul „Limba Rusă”*, în cadrul „Cartei Europene a Limbilor Regionale sau Minoritare” (Biroul Relații Interetnice, Chișinău, 2007).

Dr. Cimpoș L. a fost delegată în calitate de membru-expert al Comisiei de Stat pentru elaborarea *recomandărilor la capitolul „Limba Găgăuză”*, în cadrul „Cartei Europene a Limbilor Regionale sau Minoritare” (Biroul Relații Interetnice, Chișinău-2007).

Dr. Cojuhari E. a fost delegat în calitate de membru-expert al Comisiei de Stat pentru elaborarea *recomandărilor la capitolul „Limba Ucraineană”*, în cadrul „Cartei Europene a Limbilor Regionale sau Minoritare” (Biroul Relații Interetnice, Chișinău-2007).

Avize la proiecte de lege sau de alte acte normative

Au fost prezentate 3 avize.

Duminica I. a prezentat recomandări științifico-practice pentru „Proiectul Nomenclatorului specialităților științifice și a personalului din sfera științei și inovării” (07.07.2011), la proiectul Hotărârii de Guvern „Cu privire unele măsuri prioritare de salvagardare a patrimoniului cultural protejat de stat din municipiul Chișinău” (08.08.2011), la proiectul Legii „Cu privire la Academia de Științe a Republicii Moldova” (08.09.2011).

Referitor la participarea în activitatea grupurilor de lucru instituite de ministere, departamente menționăm: Dr. Cimpoș L, Cojuhari E., Cara N. au participat la elaborarea Curriculum-ului Național pe obiecte la ciclul gimnazial și liceal.

Rezultatul evaluării: Comisia specializată de evaluare a acordat Centrului de Etnografie la compartimentul **5.2. Participări la elaborarea actelor normative și în activități de consultanță 15 puncte** din 25 posibile, ce constituie 60%.

Recomandări:

- Colaboratorii Centrului de Etnologie trebuie să se implice mai activ în activitățile prevăzute în compartimentul **5.2.** al Fișei de evaluare

Concluzia: Rezultatele obținute de cercetătorii Centrului Etnologie la compartimentul 5.2 corespund criteriilor de acreditare.

5.3. Diseminarea informației științifice și promovarea imaginii științei

Colaboratorii profilului au editat 17 cărți de popularizare a științei (Duminica, I. Maria Drăgan – cântăreață de muzică populară (1947-1986). – Chișinău: CEP USM, 2007 – 160 p.; Боршевский, А. Мировая юстиция Бессарабии (к. 60-х-70-е гг. XIX в.). – Chișinău: Institutul pentru Democrație, 2008. – 120 с.; Боршевский, А. Международное и национальное законодательство о правах этнических меньшинств. – Chișinău: Institutul pentru Democrație, 2010. – 192 с. Клейман, Р.; Шихова, И. Культурное наследие евреев Молдовы. – Кишинев: Elan INC, 2010. – 110 с etc.

În cadrul profilului au fost publicate **57** de articole de popularizare a științei.

Colaboratorii profilului au participat, în perioada 2007 – 2011, la 49 de emisiuni radio și TV consacrate celor mai variate probleme științifice.

5.3.4. Seminare sau alte manifestări organizate pentru utilizatori

Cercetătoarele Caunenco I. și Caunova N. au organizat pe data de 22 noiembrie 2011 seminarul informațional privind rezultatele Congresului „Douăzeci de ani după (1991-2011): reorganizarea spațiului și a identității” (29 septembrie – 1 octombrie 2011) (Moscova, Rusia); Conferinței internaționale „Limbile culturii” (28-29 octombrie, Bulgaria); Studiului empiric al staroverilor din România.

Rezultatele evaluării: Comisia de evaluare a acordat Centrului de Etnologie la compartimentul **5.3. Diseminarea informației științifice și promovarea imaginii științei 8** puncte din din 15 maximele, ceea ce constituie 53,3%.

Recomandări: de publicat mai multe lucrări în limba română.

Concluzia: rezultatele obținute la compartimentul 5.3. **Diseminarea informației științifice și promovarea imaginii științei** corespund criteriilor de acreditare.

Concluzia generală: Rezultatele obținute la compartimentul V. **RELEVANȚA SOCIALĂ** corespund criteriilor de acreditare (68 puncte).

Rezultatele generale ale evaluării Centrului de Etnologie sunt următoarele:

Compartiment	Puncte maximele	Realizate	%
II. Performanță și vizibilitate la nivel internațional	270	148	54,8%
III. Contribuție științifică și recunoaștere națională	130	70	53,8%
IV. Relevanța economică	200	37	18,5%
V. Relevanța socială	100	68	68 %
În total:	700	323	46,1%

Concluzia finală. Suma punctelor obținute de Centrul de Etnologie ne permite să ne pronunțăm pentru acreditarea profilului nominalizat, apreciat fiind cu „**Bine**”.

Președintele comisiei ..... P. COCÂRLĂ, dr. hab., prof univ.

Membrii comisiei:

..... O. GHERLOVAN, dr. conferențiar

..... L. PETRESCO, dr. conferențiar